

Zadnje dni po svetu

Zadnje dni močno preseneča vse napredne ljudi v svetu trdovratno zadržanje male in nepomembne Portugalske do indijske zahteve po priključitvi portugalske kolonije Goe k matični državi Indiji.

Vse kaže, da se Portugalska in njen fašistični diktator Salazar nista ničesar naučila iz izkušenj Nizozemske, Anglije in Francije, kako je treba koristno reševati kolonialno vprašanje. Odločno zavračajo misel o umaknitvi iz te kolonije, kamor v zadnjih dneh pošiljajo nove čete.

Posebno zanimivo je, da v tej sili ključno na pomoč boga, ki naj bi jim pomagal še naprej tlačiti indijsko prebivalstvo. V ta namen prireja neštevilne procesije in molitvene dneve, na katerih govorijo kardinali in škofje o portugalski pravici do kolonialnega tlačanja, ki spriti boji volje zahteva svobodo. Seveda bi bilo čudno, če jim Vatikan v steh težkih urah ne bi pošiljal papeškega blagoslova.

Grška vlada je sklenila poslati tajništvu OZN zahtevo, naj se na letošnjem zasedanju generalne skupščine OZN razpravlja o priključitvi Cipra (otoka v Sredozemskem morju — sedaj angleška kolonija) h Grčiji. Župani vseh ciprskih občin so na skupnem sestanku sklenili, da bodo zavrnili vsak osnutek ustave za Ciper, ki ga pripravljajo Angleži, da bi vsaj za nekaj časa potolažili grške rodoljube.

Pogodba o Balkanski zvezi, ki so jo 6. avgusta na Bledu podpisali zunanji ministri Jugoslavije, Turčije in Grčije, je bila v vsem svetovnem časopisju ugodno komentirana. Tudi reakcionarno časopisje na Zahodu tega dejanja ni smelo obsojati ali kakorkoli oblatiti, saj bi se s tem razkrinkalo kot neiskren pristav miru, za kar pa danes nihče v svetu neče veljati, ker je vsakomur jasno, da si množice sveta želijo mirno sožitje med narodi.

V zadnjih dneh je prerivanje okrog EOS (Evropska obrambna skupnost) postalo posebno živahno. Francoski ministrski predsednik Mendès-France, ki si je zadal nalogo, da bo tudi to vprašanje v kratkem času rešil, je za sedaj dosegel toliko, da je vlada sprejela kompromisno stališče med pristaši in nasprotniki pogodbe. Kompromisni predlogi se nanašajo v prvi vrsti na odnose z Nemčijo. Zadeva se bo razčistila (ali pa tudi ne) na sestanku zunanjih ministrov šestih držav, ki bo v Bruxellesu (Belgija).

Glavni kamen spotike v diskusiji okrog EOS je soudeležba Nemčije, za katero je znano, da je sprožila že dve svetovni vojni in dvakrat napadla Francijo. Zdaj naj bi se bivši napadalec in napadeni pod isto sreho pripravljala na borbo s tretjim napadalcem — Sovjetsko zvezo.

Mnogi ljudje v svetu se tudi sprašujejo, ali je ta evropska vojska namenjena res samo obrambi miru, ali lahko prej ali slej postane napadalec? Vsekakor obstaja tudi druga možnost, saj je znano, da za EOS stojijo ZDA, ki v zadnjem času kažejo, da jim misel na agresijo ni povsem tuja.

Tretja ptujska okrajna gospodarska razstava bo med najboljšimi v Sloveniji

Hitro se približujejo dnevi, ko bo zopet Ptuj zaposlil velik del našega ljudstva z razmišljanjem o III. okrajni gospodarski razstavi, ki ima svoj sloves po Sloveniji, v Hrvaški in drugod in, ki jo že vsi z veseljem pričakujemo. Že dvakrat smo se ob ptujskih gospodarskih razstavah prepričali, da se življenjska trdovitost kaže na celotnem ptujskem kmetijskem okraju, zlasti pa volja našega ljudstva storiti vse, da bi naše roke, naši stroji, naše bogastvo in naše znanje ter izkušnje služile enemu smotru — storiti čimveč za boljše življenje nas vseh.

Notranje prostore Mladike pripravljajo za razstavišče izdelkov industrije in obrti, prosvete in kulture, zunanji prostor (nad 2 ha) pa bo posvečen vsem panogam kmetijstva. Na njem bo imela primerno mesto kot gost »Agrotehna« s številnimi kmetijskimi stroji in napravami, ki si jih želijo vsako naše kmetijsko gospodarstvo in s katerimi že imajo mnoga dobre izkušnje. Trgovski paviljonji bodo razmeščeni po kostanjevem drevoredu. Oder za nastope in prireditve, gledališke predstave in koncerte je že končan. Telovadnica Mladine bo urejena v moderno zabav-

prosvetnem programu je, da bodo pred množico nastopale sposobnejše godbe in igralske skupine iz okraja, ki bodo s tem prestale pred široko javnostjo izkušnje svojih talentov, kar bo nedvomno v veliko pobudo za njihovo bodoče javno delo. Nastop umetnikov v zabavišču, ki bodo gostovali iz drugih krajev naše domovine, bodo prav tako svojevrsna novost.

Dnevi do otvoritve razstave bodo hitro minili, marikomu, ki ima v zvezi z razstavo še mnogo dela, prav gotovo še prezgodaj, zato bo potrebno do otvoritve še precej dobre volje, poživoval-

Tako smo začeli pred leti razstavljanje

Po zgledu II. okrajne gospodarske razstave, ki je bila od 2. do 16. septembra 1951 v Ptuj (78.000 obiskovalcev) in glede na izkušnje drugih poznejših razstav v Sloveniji bo letošnja III. okrajna razstava manifestacija našega gospodarskega in kulturnoprosvetnega napredka, razstava vsega, kar in s čim ustvarjamo, obenem pa priložnost za kupovanje in naročanje pridelkov in izdelkov našega poljedelstva, živinoreje, vinogradništva, industrije in obrti.

Zelo okusno pripravljene plakati, ki so te dni razobešeni na vidnih mestih v okraju in raznih krajih Slovenije, opozarjajo na bližnje dni ptujske razstave ter vabijo delavce, nameščence in kmete, mladino in odrasle iz vseh strani Slovenije, iz bratskih republik v Ptuj, kjer so bili vedno dobrodošli in od koder so odhajali z mislijo na skorajšnji povratek. S časopisjem, plakati, po radiu, s kolektivnimi in osebnimi vabilii ter po množičnih organizacijah je javnost opozorjena na zgodovinski Ptuj s slikovito gospodarsko razstavo.

Razstavnii odbor, ki mu glede na velike vsestranske izkušnje zopet predseduje tov. Mirko Ogorelec, ima zopet polne roke dela. Že več mesecev se sestaja, razpravlja, sklepa in ustvarja zopet nekaj novega, zanimivega, domačega, prijaznega, ne da bi mislil na napore in težave. Po treh letih zopet predstaviti javnosti ptujski okraj v vsej njegovi življenjski volji, moči in ustvarjalnosti ni lahka stvar. Misli, predlogi in pripombe gostov, ki so ostale v spominu ali v spominski knjigi II. razstave, so sedaj upoštevane. Odlična ocena ptujskih gospodarskih razstav mora ostati ptujska tradicija.

Na razstavišču, v Mladiki in okrog nje, je zelo živahno. Vrata razstavnega odbora se stalno odpirajo in zapirajo. Podpreds. odbora tov. Jurica Zdravec je vedno priazen, čeprav mu polni glavo neštete skrbi, vprašanja, naročila, zapiski in telefonična sporočila predsednika in ostalih članov odbora.

višje po zamisli tov. Slavka Furmana, gostinskega strokovnjaka. V njem bodo nastopili umetnikov. Skratka, vse je tako razdeljeno in premišljeno, da si bo lahko vse ogledati po vrsti zanimivosti in gospodarske moči okraja, nazadnje pa se razveseliti in razvedriti v družbi znancev in prijateljev ob zvokih glasbe, petju zborov in na koncertih.

Gostje si bodo lahko ogledali ptujske zgodovinske zanimivosti v treh muzejih, od katerih je za vsakogar najzanimivejši muzej v gradu, ki bo ob tej razstavi razsvetljen. Prav tako bo mogoče gostom iz bolj oddaljenih krajev obiskati Borl, Dom ob Dravinji (Statenberg), Vurberk, Gomilo z razglednim stolpom in truge izletniške točke v okraju, ki jih je največ v Haložah. Za prevoz bo skrbelo podjetje SAP Maribor, ki bo po potrebi odprlo nove avtobusne poti ter bo s posebnim avtobusom opravljalo skupinske vožnje izletnikov po okraju.

Novost v letošnjem kulturno-

nosti in vztrajnosti, da bo Ptuj 5. septembra svečan in ponosen sprejel prve obiskovalce razstave in jim ustvaril občutek, da so res videli in doživeli, kar jim je z voljo pripravilo in s ponosom razkazalo naše delovno ljudstvo. V. J.

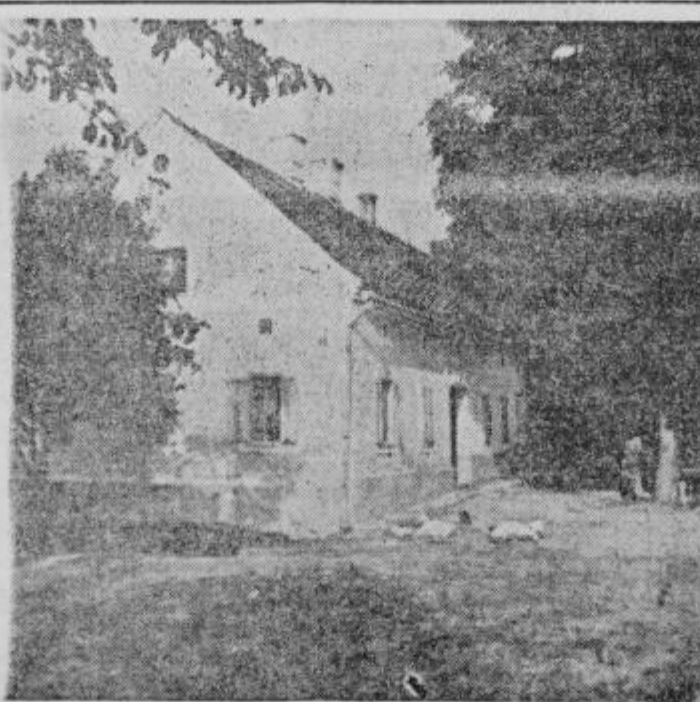
OBVESTILO

Uprava Vinarskoadjarske šole v Svečini pri Mariboru obvešča absolvente letnikov 1952 in 1953, da bodo od 9. do 12. septembra t. l. strokovni praktični izpiti za doseglo kvalifikacije, zato naj vsi absolventi pošljejo prijave na upravo šole najpозneje do 30. avgusta 1954.

Priložiti je treba strokovno oceno delodajalca.

Prošnje za sprejem o redno šolo šolskega leta 1954-55 bo sprejemala uprava do 30. avgusta t. l. Interesenti naj vložijo prošnje takoj, ker je prostih le 10 mest.

Uprava šole

V tem kmečkem domu je dorasčal tov. dr. Jože Potrč

Priprave za Ostrožno

Kot drugod v Sloveniji, zlasti na Stajerskem, se tudi v ptujskem okraju pripravljamo na velik zbor štajerskih brigad, ki bo 19. septembra na Ostrožnem pri Celju. Zlasti zadnje dni so se zamudniki, predvsem podeželski štabi, temeljito lotili dela.

Po podatkih, ki so na razpolago Okrajnemu štabu, je doslej prijavljenih za Ostrožno iz ptujskega okraja 9230 oseb, vendar kaže, da še vsi občinski štabi niso poslali svojih poročil, tako da je število prijavljenih v resnici večje. Po številu prijavljenih pa se da sklepati, kje so v občinskih štabih ljudje, ki se zavedajo odgovornosti in kje jih ni. Kjer so začeli z zbiranjem prijav in denarja za voznino, s popisovanjem borcev, aktivistov, talcev in ostalih žrtiev kmalu po formiranju štabov, uspeh ni izostal. Tam so kmalu vedeli, koliko ljudi bo odpotovalo 19. septembra na Ostrožno, koliko izmed njih bo ob teh svečanostih odlikovanih itd. Za boljše izvedbo dela so na primer v Ptuj poleg mestnega štaba še terenski štabi, ki so se vsi več ali manj lotili dela. S popisom borcev in aktivistov je bilo olajšano delo Okrajnega odbora ZB NOV, ki je zbiral predloge za odlikovanja. Z zbiranjem prijav, denarja za voznino in s prodajo znakov je oživila agitacija za veliko zborovanje na Ostrožnem, kamor bo pohitela večina rodoljubov, ki se zaveda pomena zborovanja v Dolenjskih Toplicah in na

govornosti. Tam bodo morali te dni pohiteti, da bodo nadohkačili zamujeno.

V 160 predlogih za odlikovanja, ki jih je dal Okrajni odbor ZB NOV, gotovo niso zapopadeni vsi borci in aktivisti iz vseh občin v okraju, ki jim odlikovanja pripadajo, ker jih občinski štabi niso popisali niti niso dali glede njih nikakega tozadevnega predloga. Gornje število predlaganih potrjuje, da se v mnogih občinah brigado za borce in aktiviste in da bodo te občine dobro zastopane na Ostrožnem. Med 51 prijavnimi izseljencev manjkajo številna imena rodoljubov, ki so preživeli vse grenkobe okupatorjevega nasilja. Tudi to število potrjuje, da povsod štabi niso opravili svoje naloge. Doslej je prodanih nad 3000 znakov za Ostrožno. V štabih so marsikje ostali le pri zbiranju prijav za udeležbo, pozabili pa so na prodajo znakov. Nekateri štabi še sedaj teh niso dvignili pri Narodni banki v Ptuj (Cirkulane, Juršinci, Leskovec, Podlehnik, Starše, Trnovska vas, Videm, Zavrč in Zetale).

Po zgornjem vidimo, da je treba te dni resno prijeti za delo, kjer je odlašanje in neaktivnost članov štabov kriva, da ljudje niso seznanjeni s pomenom zborovanja na Ostrožnem. Okrajni štab je zato v zadnjih dneh skliceval sestanke občinskih štabov skupno s predstavniki množičnih organizacij v krajih, kjer se je bilo treba z vsemi političnimi delavci temeljito pomeniti o nalogah, ki

19.
sept.

na
Ostrožno

Okroglic. Ob zbranih 1500 prijavah se je videlo, kdo je seznanjen z Ostrožnim in koga je bilo treba o tem šele seznaniti, koga opravičiti, da ne more oditi na Ostrožno in komu se pustiti čas za premislek.

Najbolj so se poleg ptujskega štaba potrudili štabi v občinah: Hajdina (719), Gorišnica (634), Rogoznica (508), Središče (320), Ormož (450), Cirkulane (315) in Lešje (570), ki jim sledijo ostali štabi z manjšimi številskami. Med občinami s prav nizkimi številskami prijav so Starše, Lovrenc, Podgorci in Desterink, kjer kaže, da je štab zamudil z odlašanjem precej časa, kolikor lahko govorimo, da gre v njem za člane, ki se zavedajo prevzetih nalog in od-

jih bodo morali z zamudo izvršiti v zvezi z zborovanjem brigad na Ostrožnem. Storitii moramo vse, da bo število še naraslo in da bo odšlo iz ptujskega okraja na Ostrožno in komu se pustiti čas za premislek.

Pohitimo, še je čas, da ne bomo s številom udeležencev, z okraštvanji po okraju in v ostalem zaostajali za drugimi okraji Slovenije, kjer se temeljito pripravljajo na Ostrožno. Pp

Svojem padlih v NOB

Ker bosta Okr. zveza borcev in Mestni muzej v Ptuj 3. oktobra t. l. razširila oddelek narodnoosvobodilne borbe — imata v načrtu posvetiti padlim borcem, talcem in žrtvam fašističnega terorja po ječah in taboriščih iz ptujskega okraja del razstave —, se obratata na svoje vse žrtve za svobodo, da oddajo v pisarni Mestnega muzeja v Ptuj njih fotografije z glavnimi življenjskimi podatki do 31. avgusta!

Z enotnimi fotografijami in kratkimi življenjepisi padlih bosta muzej in ZB postavila v narodnoosvobodilni zbirki vsem padlim zaslužen in trajen spomenik, zato naj ne bo svojca za svobodo umrlega sorodnika, ki bi ne poslal fotografije, katera je lahko tudi skupinska in jo oddal muzeju. Po prefotografiranju bo uprava slike svojcem vrnila, na željo tudi povečane.

— Na beograjsko univerzo se bo po dosedanjih ugotovitvah vpisalo v novem šolskem letu 13.000 študentov. Na povečanje števila novih slušateljev bo vplival odlok Zveznega izvršnega sveta, ki omogoča vpis na univerzo absolventom srednjih strokovnih šol brez poprejšnjega praktičnega staža.

— Jugoslovanske tovarne za izdelavo vagonov v Kraljevu, Kruševcu, Smederevski Palanki in Slavonskem Brodu se dobavile turškim železničarjem 2000 tovrstnih vagonov. Turki so z jugoslovanskimi izdelki zadovoljni in želijo skleniti še nadaljnje pogodbe za nakup železniških vagonov.

Zanimiv Ptuj vas tovariško vabi na

III. OKRAJNO GOSPODARSKO RAZSTAVO,

ki bo od 5. do 19. septembra 1954

Odborniki LOMO Ptuj na poučnem obisku v Kranju, Celju in Konjicah

V petek, 13. in v soboto, 14. avgusta so spoznali odborniki in uslužbenci LOMO Ptuj na dvodnevnem poučnem obisku Kranja, Celja in Konjic gostiljubnost ljudskega odbora mestne občine Kranj, Celje in Konjice ter so videli nekaj zanimivosti, zlasti tistih panog industrije, ki je ni v Ptuj. Za oddelžitev vse pozornosti, ki so bili deležni odborniki LOMO Ptuj pri navedenih gostiteljih, zlasti v Kranju, je predsednik LOMO Ptuj, tov. Janko Vogrinc, povabil odbore imenovanih občin na obisk Ptuja v času III. okrajne gospodarske razstave v Ptuj, ko bo mogoče gostom prikazati sliko gospodarskega razvoja, moči in perspektiv ptujskega okraja.

Namen poučnega izleta odbora LOMO Ptuj je bil dvojen in sicer navezati stike med odbori raznih krajev Slovenije, na drugi strani pa spoznati raznovrstnost naše proizvodnje ter delovni polet naših delavcev po tovarnah, ki zaslužijo s svojo marljivostjo in poštrevnostjo vso pozornost, priznanje in spoštovanje. Pri ogledovanju delovnega procesa in proizvodov

v Kranju v Iscri, Tiskanini in Savi, v Tovarni emajlirane posode v Celju ter v Tovarni Konus v Konjicah, so ptujski odborniki spoznali razne delovne pogoje, stroje in naprave, storilnost in kvaliteto izdelkov. To poučno potovanje sicer ni dolgo trajalo, vendar je obogatilo ptujske odbornike za številna nova spoznanja, ugotovitve in dognanja, da je v naših tovarnah, pri naših strojih delavstvo, ki je voljno in sposobno ustvarjati in upravljati s tovarnami in celotnim gospodarstvom.

Preveč bi bilo opisovati vse, kar je odbornikom LOMO Ptuj ostalo v spominu ob ogledu celjskega gledališča in kulturnega doma v Konjicah ter tovarn v omenjenih krajih, vendar je lahko reči predvsem to, da v vrsti ptujskih odbornikov ne bo nikogar, ki ne bi cenil ustvarjalnosti naših delavcev in kmetov ter delovne inteligence, ki ne bi odobral delavškega samoupravljanja in ki ne bi podpiral predlogov delovnih ljudi občine Ptuj, ko gre za naš celotni napredek in razvoj, za izboljšanje naše produkcije in

za pravično razdelitev družbenih bremen in dolžnosti.

Ko bodo prišli gosti iz Kranja, Celja in Konjic v Ptuj na obisk, bodo prav tako deležni vse pozornosti LOMO Ptuj in jim bomo po njihovem vzgledu prav radi volje razkazali vse, kar ustvarjajo naši delovni ljudje v naših skupnih naporih za zgraditev socializma. VJ.

V prihodnjih dneh umik štirih ameriških divizij s Koreje

Washington, 19. avg. (USIS) Ameriško obrambno ministrstvo je sinoči objavilo sporočilo, da bodo ZDA v prihodnjih mesecih umaknile z Južne Koreje štiri divizije in jih razporedile na drugih področjih. ZDA imajo na daljnem Vzhodu šest divizij kopenskih sil ter dve diviziji pomorske pehote. Od tega je v Južni Koreji 5 pehotnih divizij in ena divizija pomorske pehote.

— Pred proslavo štajerskih brigad na Ostrožnem bo izšla Ljubljani zbirka partizanskih novel Roka Ariha, Janeza Građišnika, Vlada Habjana, Cvetka Zagorskega in Rada Zakonjške.

Pletev strnišnega korenja v Spuhlji

Bernarda Perc

Vtisi s potovanja v Anglijo

(Nadaljevanje)

Prve dni bivanja v Londonu sem porabila za ogled tega največjega evropskega mesta in njegovih številnih znamenitosti, pozneje pa sem vse dni presedela ali v arheološkem inštitutu pri predavanjih in predvsem pri strokovnih knjigah, v laboratorijih pri raznih raziskavah, ki jih pri nas še ne poznamo in v arheoloških muzejih, kjer so nakopičene mnoge znamenitosti in redkosti iz vseh dob in vsega sveta.

Velemeštni vrvež me je v začetku prevzel in potegnil s seboj. Stanovala sem pri znanih — angleških kolegi, ki so se enako leto udeležili arheoloških raziskovanj pri nas v Sloveniji — v tipični predmestni ulici Londona, v kateri se vrstijo večnadstropne, izredno ozke, popolnoma enake neometane hiše iz rdeče opeke. Sprejeli so me v hišo tipične stopnice, zadaj je pa obvezi vrtiček za nekaj rož, mogoče tudi drevo. Stalni gostje teh vrtov niso otroci, temveč predvsem mačke in psi, ki so v Londonu tako številni, da sedaj pripravljajo nov zakon, s katerim bo dovoljeno le omejeno število teh domačih živali, katerim posvečajo Londončani danes toliko pozornosti. Hrano jim kupujejo v posebnih konservah (baje tudi ljudem niso škodljive); servirajo jo na več krožnikih; če gredo na dopust, jih dajo v posebni prehodni dom. Ko sem prvo jutro pogledala skozi okno v meglen dan, je spodnja stranica prinesla na sveži zrak na vrh na šestih blazinah šest rejnih mačk...

Takoj mi je postalo jasno, zakaj se angleški romanji in filmi začenjajo po navadi v sivi, neprozorni megli na pustih ulicah z enoličnimi hišami — to je namreč tipičen vsakdanji videz periferne Londona.

reč tipičen vsakdanji videz periferne Londona.

Za promet skrbijo v Londonu poleg neštetihih taksijev hitri dvonadstropni rdeči avtobusi, zeleni pa vežejo okolico z mestom. Podzemeljska železnica, katere omrežje stano razširja, prevaža dnevno okrog 4 milijone potnikov iz okolice v središče. Tulec s karto avtobusnih prog in linij podzemeljske železnice se težko spozna pri številnem prestopanju in različnih postajah. Često sem se v začetku morala poslužiti pomoči policajev, ki tuju rad pomagajo. (Tudi ženske opravljajo to službo).

Navadno si tujec v Londonu najprej ogleda staro trdnjavo Tower na bregu Temze, ki jo je postavil Viljem Osvajalec. Obšla sem pred veličastnimi zidovi te večstoletne zgradbe. Srednjeveško obločen vratarji in vodici se popolnoma skladijo s temno sivino zidov. V teh silnih stavbah je bilo precej časa bivališče kraljevskih rodbin; pozneje pa so del spremenili v državno ječo, človeka prime groza, ko hodi po teh strahotnih temnicah. Na zidovih so tu in tam še ohranjeni podpisi in tudi želje po masovnem marsikaterega zgodovinskega znanega človeka. Tu so stoletja umirali nasprotniki imperija... Prišlo sto let je, odkar so del teh grozljivih spremenili v vojašnico, skladišče orožja in znamenit vojni muzej. Tu človek lahko vidi na primer vse tipe orožja in vse številne bojne opreme, ki so bile v srednjem veku v uporabi širom po Evropi; zanimive so tudi bojne troje, ki so jih angleški vojski dobili na svojih osvajalnih pohodih v Aziji, Afriki itd. Pred posebnim oddelkom, ki hrani kronске dragulje, je vedno velika gneča. Turisti iz Amerike kaj radi gle-

dajo to, za njih tako veliko atrakcijo. Angleži radi poudarjajo, da Amerikanci zelo radi obiskujejo njihovo državo zaradi stare kulture!

Tik ob trdnjavi je znan dvizni Towerski most čez Temzo, prvi od morskane strani sem. Zelo zanimivo je, posebno z grškega obzidja se dobro vidi, kako se prične most dvigati, da lahko zaplove po Temzi večja ladja. Temza je temna, kalna, široka reka. Ob njej je še velik del starejše industrije; vidne so stare temne stavbe, razna skladišča in pod. Pisk ladijskih siren odmeva v megli. Vse bi seveda imelo prijaznejši videz, če bi bil dan sončen; megla in pusta siva svetloba pa samo poslabšata videz.

Se enkrat sem se ozrla nazaj na to silno trdnjavo, toda že moram v prometnem vrvežu, v katerem sem zašla, povečati previdnost. Hitro sem prelistala svoj vodič po londonskih znamenitostih, ki mi je bil stalni spremljevalec, in tam je povedal, da je v bližini cerkev sv. Pavla, tretja največja krščanska cerkev na svetu. Zopet sem imela vtis srednjega veka: v trdnjavi, ki sem jo pravkar videla, so zapirali človekovo telo, tu pa je bila ječa človekovega duha. Hipoma sem si zaželela ven iz te mračne stavbe!

Ze sem stopala po prometnih in življenja polnih ulicah znamenitega središčnega dela mesta — City of London —. Se vedno so vidni sledovi vojne. Tu so bile pri bombardiranjih uničene cele ulice. Ponekod še sedaj; (I) pospravljajo ruševine in zidajo. Ulica Fleet: tu so vsa založništva, tu se tiskajo milijonske naklade angleških časopisov. Tu se dela noč in dan!

(Dalje prihajajo)

Razpored

kulturnih prireditev Okrajnega festivala Ljudske prosvete v okviru III. gospodarske razstave

4. SEPTEMBER:

Okrajno gledališče: ob 20. uri v gledališču: VESELI VEČER.

5. SEPTEMBER:

Okrajno gledališče: ob 15. uri v gledališču: VESELI VEČER. Ob 17. uri na razstavnem prostoru: Koncert godbe na pihala Svoboda Ptuj (dir. Jakob Stučl).

6. SEPTEMBER:

Na razstav. prostoru Obrež: Spevoigra NEZAJELENI ZET, tamburaški zbor (vodi I. Haupt). Središče: Pevski koncert (dir. El. Stokl).

7. SEPTEMBER:

Na razstav. prostoru: Pevski zbor Muretinca (dir. Ciril Kalfol); tamburaška sekcija iz Zagorja (vodi Janez Zupc). Mešani zbor iz Podgorca (dir. Slavko Grajner). Ob 20. uri v gledališču: VESELI VEČER.

8. SEPTEMBER:

Na razstavnem prostoru: Poje pevski zbor iz Ormoža (dir. Jelka Veselič in tamburaški zbor iz Ormoža).

9. SEPTEMBER:

Na razstav. prostoru: pevski koncert moškega in mešanega zbora Svoboda Ptuj (dir. Jože Gregorc). Ob 20. uri v gledališču: VESELI VEČER.

10. SEPTEMBER:

Na razstavnem prostoru: poje moški in mešani zbor iz Starš (dir. Jože Colnarič) in harmonikaši Svoboda Ptuj (vodi Andrej Baša).

11. SEPTEMBER:

Na razstav. prostoru: nastopi folklor. skupina s Huma »Praznik žetve« (vodi Mimica Pisk) in mladinski tamburaški zbor Svoboda Ptuj (vodi Franc Hribnik).

12. SEPTEMBER:

Na razstav. prostoru: poje združeni moški in mešani zbori s spremljevanjem godb na pihala (dir. Jože Gregorc).

13. SEPTEMBER:

Na razstav. prostoru: nastopi folklor. skupina Svoboda Ptuj (vodi Fred; Vajsbaher) in godba na pihala iz Središča.

14. SEPTEMBER:

Na razstavnem prostoru: poje moški zbor iz Hajdine in nastopi folklor. skupina iz Cirkovec (vodi Vinko Korže).

15. SEPTEMBER:

Na razstav. prostoru: kurentovanje in plesi: nastopi folklor. skupina iz Markovec (vodi Jože Strafela) in koncert godbe na pihala Svoboda Ptuj (dir. Jakob Stučl).

16. SEPTEMBER:

Na razstavnem prostoru: poje moški in mešani zbor iz Gorisnice (dir. Stane Stanič) in folklor. skupina iz Makol (vodi Julij Lončarič).

17. SEPTEMBER:

Na razstavnem prostoru: poje moški zbor Svoboda Kidričeve (dir. Branko Rajster) in koncert godbe na pihala Svoboda Kidričeve (dir. Jože Skokl).

18. SEPTEMBER:

Na razstavnem prostoru: poje moški in mešani zbor iz Vidma in tamburaški zbor iz Vidma (vodi Maks Vaupotič).

Vse prireditve na razstavnem prostoru bodo od 17. do 19. ure. Vsak torek, četrtek, sobota in nedeljo nastopata na razstavnem prostoru Marulek in Matjašek s »priškim gučom«.

V združenih zborih nastopajo: Gorisnica, Hajdina, Kidričeve, Muretinca, Majšperk, Podgorci, Ptuj, Obrež, Ormož, Starše, Središče, Vel. Nedelja, Videm in Zetale.

Skupina odbornikov LOMO Kranj in Ptuj pred tovarno Iskra

Filatelistične novice

Nedavno so končno bile izdane dolgo pričakovane naše nove frankovne znamke z motivi jugoslovanskega redkega živalstva. To so brez dvoma naše najlepše znamke, ki jih je do danes izdala ne le naša država, temveč menda najlepše znamke Evrope obče. Izdelala jih je v trobarvnem tisku renomirana tiskarna znamk »Courvoisier« v Švici in sicer v velikosti 28x36 mm.

Serijski teh znamk ima 12 vrednot z naslednjimi motivi: 2 din s podlasico (kunec), 5 din z risom, 10 din z jelenom, 15 din z medvedom, 17 din z gamsom, 25 din s pelikanom, 30 din s planinskim orlom, 35 din z orjaškim kreščcem, 50 din s Pančičevo kobilico, 65 din s črnim martinčkom, 70 din s človeško ribico in 100 din s postvrjco, s skupno nominalno 424 din.

Za II. jugoslovansko filatelistično razstavo znamk, ki je bila v Ljubljani od 29. julija do 6. avgusta 1954, je izšla ena naših najlepših znamk po osnutku umetnika Tansije Krnjačiča.

Znamka je po zunanem izgledu slična, kakor je bila ona za I. jugoslovansko filatelistično razstavo v Beogradu leta 1952. Naklada znamk je 50.000 komadov. Od tega se je na razstavi sami prodalo le 5000 komadov. Pošte teh znamk ne prodajo. Nominalna znamke je 15 din, je pa bila vezana na vstopnico na razstavo, ki je znašala 35 din, prodajalo so jo tedaj po ceni 50 din.

Slika znamke kaže Ljubljano v XVII. stoletju. Na znamki je prikazan pogled na ljubljanski grad, v ospredju vidimo Sentjakobsko cerkev, izza nje cerkev sv. Florijana, v ospredju pa je Sempetrsko predmestje. Strokovnjaki smatrajo osnutek kot mojstrsko delo.

Za »Dan republike« bo izdala GPD v Beogradu spominke znamke s slikami Lisinskega, Kačiča-Mošiča, Vege, Jovana Jovanovića-Zmaja in Višnjica ter bo obsegala vrednote 15, 30, 50, 70 ter 100 din, skupna nominala tedaj 265 din.

KMETOVALCI, POZORI!

V »ZELEZNINI« ob Dravi v Ptuj dobite na ose kmetijske stroje (brisarilnike, škroplilnice, pluge itd.) od 20—50% popusta.

Ta spominke izdaja je namenjena v spomin kulturno zgodovinske preteklosti jugoslovanskih narodov: 100-letnica smrti hrvatskega skladatelja V. Lisinskega, 250-letnica rojstva hrvatskega pisatelja A. Kačiča, 150-letnica smrti slovenskega matematika Vega J., 50-letnica smrti srbskega pesnika Jovana Jovanovića-Zmaja in 120-letnica smrti srbskega pesnika F. Višnjica.

V septembru t. l. izide dalje za 150-letnico prve srbske vsiaje spominke serija znamk z motivi: 15 din zastava vstaje, 30 din top, 50 din pečat takratnega sveta in 70 din lik Karađorđja s skupno nominalno 165 din.

Po zagrebški »Filateliji« posnemamo, da se vrše že tudi priprave za izdelavo naših novih frankovnih znamk in tudi novih avionskih znamk, ki bodo prišle v promet v toku leta 1955.

Na novih frankovnih znamkah bodo prikazani motivi naših glavnih mest in tudi nekaj večjih ostalih mest, na novih avionskih znamkah pa slike naših turističnih krajev, letovišč in okrevališč. Združevale bodo tedaj praktičen smoter z uspešno turizmprometno propagando, če bodo tako precizno in z umetniškim okusom izdelane, kakor smo to videli pri nekaterih zadnjih izdajah.

V zoni B Svobodnega tržišnega ozemlja pa so bile izdane naše sedanje avionske znamke v spremenjenih barvah s pretilskom »VUJNA-SIT« in sicer vse vrednote razen one za 500 din. Naklada znaša 30.000 kompletnih serij.

Enako so bile izdane tamkaj naše prekrasne frankoznamke z motivi jugoslovanskega redkega živalstva prav tako v spremenjenih barvah in s pretilskom »VUJNA-SIT«.

Vidimo torej, da je naša Glavna pošta direktcija filateliste z blagom izredno bogato založila z res kvalitetnimi izdajami znamk. To bi bilo sicer drugače vse hvalevredno, če ne bi bile nominalne posameznih serij tako obupno visoke, ki skromnejšemu zbiralcu in posebej še naši mladini silno otežkočajo zbiranje znamk, tega lepega in posebno za mladino tako poučnega športa.

Strniščna repa

KAJ JE REPNI SETVI POTREBNO?

Repa mora zrasti v treh mesecih, zato potrebuje mnogo gnoj, če hočemo debelo repo. Količina repe, ki se pri nas prideluje na 1 ha površine znaša 100 do 200 q, niso pa redki tudi večji pridejki (300 do 600 q). Količina pridelka se ravna po vremenu, gnojenju in plevelu na njivi.

Hlevski gnoj mora biti prepečen. Sveži slamnat gnoj mora v zemlji zoreti 90 do 120 dni, zato ne more koristiti repi. Repa rabi gnoj. S svežim gnojem smo gnojili za naslednjo rastlino, zato se ne čudimo, če je repa drobna. Količina in vrsta umetnega gnojila in gnojnice je navedena v prejšnji številki Tehnika.

Samo redka repa postane debela, zato jo redčimo, ko zraste 5 do 6 listov. V 14 dneh repno setev ponovno prebrnemo oziroma okopamo.

SOVRAŽNIKI

REPNE SETVE

V suhem vremenu napadajo repne sadike bolhači in gosnice mrharja. V vlažnih letih obdaja jo lističe repne polži in gosnice repnega in zeljnega belna. Na manjših površinah obiramo jajčeca in gosnice, na večjih pa prašimo s pantakanom in drugimi DDT preparati, ki uničujejo vse mrzlokrvce. Seveda ne gremo nad škodljivce s strupenimi preparati, ker bi s tem pobijali domače živali, za katere repo pridelujemo.

KDAJ SPRAVLJAMO REPO?

V splošnem pred nastopom večjih mrazov in zime, kar je vsako leto drugače. Dokler se na repni sadiki zeleni listi, vreme dovolj toplo, v zemlji dovolj vlage in gnojil, repa vedno pridobiva, raste. Rasti repe preneha ob mrazu in pomak, kanju ostalih pogojev za rast. Ko repni listi porumene, je repa zrela. Pri spravljaju repe, gomolj očistimo zemljo, cim takoj pokrimo pomešano med suho krmo, ker sicer povzroči drisko. Gomolje spravimo na varno pred mrazom in gnitjem. Zmrznjeno repo je dobro odtaliti in šele nato porabiti. Na njivi napuljena repa zmrzne preko noči in je potrebno pustiti, da se na zemlji odtali in šele nato jo spravimo v skladišče.

KRMNA VREDNOST REPE?

Uvodom, smo rekli, da je repa del naše prehrane in ima svojo krmno vrednost za govedo in prašiče.

Za primerjanje redilne vrednosti repe nasproti drugim pridelkom za krmno navajamo primere, koliko gramov redilnih snovi je v 1 kg navedene krme.

	gr	gr	gr
Strniščna repa	90	2	45
Krompir sveži	220	6	218
„ parjen	220	5	170
krma pesa	100	6	62
paša dob. trav	180	13	138
rdeča detelja	190	18	109
lucerna ml.	880	19	107
dobro seno	880	51	270

koruznica			
zeleno požeta	860	15	260
psenič otrobi	860	90	440
koruza zrno	860	80	800

Količina prebavljivih beljakovin in škrobna vrednost se ravna, po količini gnojenja, vermenskih prilikah, v kateri je rastlina rastle, in po času in načinu spravljaja pridelka. Navedene številke so prikaz vrednosti repe napram drugi krmli, da moremo z računom ugotoviti gospodarsko vrednost repe. Nujno pa je, da dobij živina poleg suhe krme v zimskem obdobju krmiljenja dodatke sveže krme. Gospodarstvom, kjer primanjkuje dobre silaže, pere, itd. je nujno potrebna repa ne glede na njeno krmno vrednost.

KAKO DAJEMO REPO V KRMU?

Gomolji repe, zlasti drobnji, se morajo sekati oziroma rezati z reporeznicco, da se izognejo zadavljenju. Govedu je vedno repo rezati in pomešati med ostalo suho krmo. Mešanica rezane repe do 35 kg dnevno na veliko žival, pomešana s plevami, slamo, koruznico in krepko krmo, polito s slano vodo, daje odlično krmo za vse mozne živali. Količina repe se ravna po težini živali in po okusu mleka. Cim dobij mleko, grenak okus po repli, je količina dodatke repe zmanjšati in zvišati del ostale suhe krme. Enako je ravnati pri driskavi živali.

Pitanim prašičem je dodatek repe le kot regulator teka. Vsej ostali živini pa je repa poživilo in izživa mlečnost. Cim večjo količino repe živalim dajemo, tem večja naj bo skrb za rudninske snovi, to je z krmno apno in sol. France Novak

Berceova Milena iz Središča e podla na dvorišču mariborskega sodišča

Velikokrat se spomnim žene, ki nam je bila vsem, ki smo jo poznali, vzor.

Kdo ni, na Borlu poznal Berceove Milene? Vem, da bo vsak, ki je bil leta 1942 na Borlu, z žalostjo v srcu pomislil nanjo in da mu bo hudo, ker je ne bo nikdar več videl. Tudi ona je ena izmed mnogih, ki so padli na dvorišču mariborskega sodišča.

Ko sem oktobra 1941 dobila od prof. Kerentičeve letake, ki so pozivali na borbo proti okupatorju, mi je tova. Janko (tako je bilo Kerentičevu partizansko ime) točno narisal pot do hiše v Središču, kjer moram oddati letake.

V Središču je bila nemško-madžarsko-hrvatska tromeja. Bil je toliko vseh mogočih uniform, da se mi je kar megilo pred očmi, ko sem izstopila iz vlaka. V roku sem imela velik mesarski cekar, nabito poln letakov. Vojaki so pozivali ljudi, naj odprejo kovčke, košare in torbice — jaz pa sem tekla mimo njih. Vedela sem, da moram svojo nalogo opraviti v redu. Srečno sem prišla na cesto, od tu pa sem šla ob potoku. Pot je vodila do glavne ceste in nekaj pred njo je ob potoku stala Berceova hiša.

Bilo je še precej zgodaj. Pri Berceovih so razen stare mame še vsi spali. Srečna, da sem prišla na cilj, sem vprašala za Poldeta in Mileno. V sobi sem jo prvič videla. Velike modre oči so me tople pozdravljale. Njeni peplnatoplavi lasje so bili še v neredu in preprosto se je smehljala, tako prijazno, da me je minila prejšnja skrb. Povedala sem ji, zakaj sem prišla in hotela oditi naprej, saj me je v Jastrebcih pri Kerentičevi mami čakala topla beseda in izdaten zajtrk, pa tudi material sem morala še oddati v Vodrančah in na Kogu Milena me je povabila, naj sedem. Prinesla je kavo, sirove pogache in mi pripravila kolo za nadaljnjo pot. Ko sem opravila svoje posle, sem vrnila kolo, dobila približek za pot in se odpeljala proti Radgoni, kjer me je čakal tova. Kerentič.

Pet mesecev po tem dogodku je drvel policijski avto z menoj preko dravekega mostu proti Borlu. Preiskovalnega zapora je bilo konec — šla sem v taborišče. Bilo je konec februarja. Soba je bila topla, povsod je viselo mokro in na pol suho perilo. Po tleh in na slamnjakih so sedele ženske. V prvem trenutku se mi je zdelo, da jih je zelo veliko. Tu je bila mama Čebularjevega Zdravka, ki je pozneje padel v Pohorskem bataljonu. Iršičeva mama iz Mislina. Vrata so se zaprla. Policist, ki me je prignal, je odšel. Vsa zmedena od toliko znanih obrazov — saj sem kot kurirka poznala mnogo ljudi — sem obstala. Bala sem se, da je vmes kdo, ki bi lahko odkril naše pomanjstvo in nas izdaj Nemcem. Nikogar nisem hotela poznati. Takrat pa sem zaslišala ob sebi prijazen glas: »Si lačna... Kako dolgo si bila v zaporu?»

Pred menoj je stala Milena — tista prijazna Milena iz Središča. Zvečer, ko so vse spale, je prišla k meni. Pogovarjali sva se dolgo v noč... Kako je prišla v zapor, kje je njen mož, kako so mene zapirali... Povedala je, da so ji moža odpeljali v Maribor. Zelo ga je imela rada. Ko smo se v sobi že bolj spoznale, nam je ob večerih šepetaje pripovedovala, kako sta se že v stari Jugoslaviji borila za pravice delovnega ljudstva in kako mu je pomagala pri ilegalnem delu.

Nekoč mi je rekla: »Mislim, da bi Polde več koristil narodno-osvobodilnemu gibanju kot jaz, ker je sposobnejši. Včeraj sem bila v pisarni in prosila, naj me pošljejo v ta-huše taborišče v Nemčiji, zato pa naj njega pošljejo sem. Tu bo že nekako pobegnili...»

Velikokrat sva spomnili, ko je začelo poganjati prvo listje, sloneli za živinimi mrežami na oknu in ob sončnem zatonu gledali na Pohorje, ki je žarelo ob rdeči sončni luči. Dejala mi je: »Vidiš, kako lepo je Pohorje! Ali se ti ne zdi, da ti temni gozdovi skrivajo naše rojstvo?»

Potem je prišla druga polovica noči. Milena se obelji lepak. Na rdečem papirju so bila z ravnimi črtami, črkami napisane imena zadnjih žrtv. Prvi med njimi je bil inž. Leopold Berce. Traval ta dan je imela Milena svoj 28. rojstni dan. Takoj smo se v sobi zmenile, da Milena vsaj danes ne sme zvedeti za njegovo smrt. Le ena v sobi našega dogovora ni slišala. Opoldre ko smo jedli gnil krompir in kje te govorile več kot drugič samo da bi Mileno pritegnile v pogovor, je

BELSAK L.

Spomini na izgnanstvo

(Nadaljevanje)

Odpor braniteljev mesta je bil kmalu premagan, streljanje se je poleglo in končno utihnilo. Nasproti mojega stanovanja je bil prizidek k zgradbi, v kateri so bili nameščeni vsi uradi: okraj, sodišče, davkarja, občina itd. V tem prizidku je stanoval okrajni načelnik Vasič s svojo družino. Streljanje pušk in strojin se je poleglo, ko zaslišim iz stanovanja okrajnega načelnika otroški jokajoči krik:

»Nemojte mi ubiti mog tatulo...! u-u-u...!«

Režki moški glas odvrne: »Mi ne ubijamo nikoga, nečemo ni tvoj tatulo!«

Kakor smo kmalu videli, so si izbrali partizani sreskega načelnika za vodjo po uradih, ki so jih malo pregledali in prebrskali. Kako napreduje delo! Potem so sklicali ljudstvo ter mu potisnili marširski obočetku borbe proti okupatorju. Po izdajstvu zločinskih četnikov nam je prešnila naša srca nova iskra upanja, da so na pohodu zdrave sile, odločene za borbo na življenje in smrt, da se zlozi težak jarem suženstva, doživevalo se nam je, da se svita na nebu prva svetla zarja, oznanjajoča svobodo.

Proti polnočnemu so partizani odšli proti Renkovcu. V mestu je zavladala tišina pred viharjem; ljudje še niso upali iz stanovanj. Mesto je bilo kakor izumrlo.

Ni trajalo dolgo. V mojo sobo je planil uslužbenec z okrajja, ter mi v eni sapi sporočil: »Takoj pride iz Kruševca večji oddelček nemške vojske. Iščemo tolmača in vodnika. Koga naj pošljemo na postajo, da bo počakal nemško vojsko. Idite vi, vi znate nemški!«

Bilo mi je neprijetno, znoj mi je oblił čelo. Izmikati se bi ne bilo zdravo. Kaj poretke do mačini, ko me opazijo v tej zeleni družini?

Uvidel sem, da ni drugega izhoda kakor kloniti. Zahteval sem, naj gre še nekdo z menoj. Določili so dr. Smida, sodnika iz Slovenjega Grada.

Po mestu je bilo zapovedano, da ne sme nikdo na ulico, niti pri oknu se ne sme nikdo prikazati. Na železniški postaji je dajal nervozen poveljnik zadnja navodila. Brez opozorila streljati na vsakogar, ki se ga zaloti na ulici ali opazi pri oknu. Obrnili se je proti nama in z nezaupljivim pogledom osorno vprašal, kje so »banditi«, od kod so prišli in kam so se umaknili. Pokazala sva prav nasprotno smer na nenaseljeno gričevje na zahodni strani med naselji Čatir in Odžaci, medtem ko so prišli partizani od vzhoda. Prepričana sva bila, da bodo tako partizani pridobili čas za umik ali pa se pripravili na borbo.

Poveljnik je zapovedal, naj del vojske zasede in preišče nakazan teren, kjer seveda ni bilo nikogar. Ostali del je krenil po mestu in zasedel strateške točke, midva pa sva se kmalu izmaknili ter se zatekli vsak na svoj dom.

V mestu so vsi s strahom pričakovali konec in izid nemškega pohoda za »banditi«. Le poznojenski sončni žarki so medlo osvetljevali pozorišče, kjer je žugala in predla smrt. Dan se je nagibal k zatonu, ko sem previdno stopil na ulico. Oprezno sem stopal mimo sodne zgradbe. Velika dvoriščna vrata so bila odprta na stečaj. V hipu, ko sem nameraval mimo vrat, je nepričakovano zagledala strojnica. Nehote sem se ozrl in od groze mi je zastal korak.

Pritekla v sobo: »Lepak je na dvorišču! Milena je odvrnila skodelico in tekla iz sobe. Dve sva pohiteli za njo. Preskakovala je po štirih stopnicah, potem pa obstala pred strašnim rdečim kosom papirja. Molče brez vzklaka brez diha je stala gledala — in nenadoma omahnila po tleh. Zvenec je zazvonil k apelu. Prišle smo jo pod roko in odpeljale na apel. Stala je v prvi vrsti. Berce Milena, je zaklicel Nemec — potem se enkrat — nič — in se enkrat Stala sem za njo. Njene velike modre oči so se strmele skozi okno. Le kdaj pa kdaj ji je zdrnila po licu solza in padla na tla. Globoko v Mileninem srcu so se podirale poslednje sanje o Poldetu in njemu sreči.

Tri dni smo v sobi hodile po prstih, tri dni smo se pogovarjale šepetaje tako smo spoštovale njeno bol. Četrty dan pa

Pred zidom je stalo vklepanih pet moških postav in so vlačnikovo orožje je bruhalo vanje svinec in jeklo. Drug za drugim so se prevračali v mlaki krvi na cementnih tleh, a katerih so se še vzdigovali s poslednjimi močmi; nesrečne žrtve so bile že večkrat prestreljene, a nobena rana še ni bila smrtna. S krvjo oblit mladenič se je vzdignil iz globoke mlake krvi, uprl v mene izbuljene oči, ter obupno kriknil:

»Jao... brate... jao...!«

Ko se je tudi nemškimi krv-

ljenem delu so se nemški krvniki vrnili v Kruševac in tam sporočili, da so akcijo uspešno izvršili, saj so pobili kalsno desetino pravih pravcati »banditov«.

Zivljenje v mestu se je umirilo, razen običajnih nemških patrulj ni bilo več na pohode niti partizanov niti oddelkov nemške vojske. Navdajale pa so nas zle slutnje, da se osveta nasilnega okupatorja ni končala. In zgodilo se je...

(Nadaljevanje sledi)

Nekaj o vpljenju v taborišču na Borlu

Na robu severovzhodnih Haloz v Cirkulanah ob Dravi se dviga prijazen borški grič. Proti Dravi strmo pada in je na enem delu skalnat. Ko so gradili glavno cesto, so morali prebijati živo skalo, da so speljali cesto med gričem in reko. Na najvišjem mestu griča, kjer je najbolj skalnat in trden, so pred več stoletji zgradili mogočen grad. Kot druge gradove, so tudi tega zgradili revni okoliški ljudje, tlačani svojim grofom, ki so tukaj udob-

stropju na dolgem odprtem hodniku so jih postrojili pred gestapovskimi pisarnami. Najhuje je bilo pozimi, ker so morali v zaledenih hodnikih čakati tudi po več ur. Mimo so hodili obsemeni gestapovci in tolmači. Z vsa silo so, jetnike kiofurali in suvali. Njihovi udarci so zamoliti odmevali po temnem gradu, in so z grozo navdajali vse jetnike. Na tem hodniku so se redno zbirali zmučeni jetniki in čakali na nova trpinčenja. Po

žil, da nima nobene olike in da ga očitno prezira. Če je jetnik srečal gestapovca, je lahko bil tepen tako ali tako, med jetniki je veljala parola: »Izogibaj se gestapovca kot sto hudičev!« Jetniki brez nujne potrebe niso hodili sem in tja, še telesno potrebo so zadrževali, kolikor je bilo mogoče, in so bolj poredko hodili na stranišče. Določenih vsakodnevnih srečanj z gestapovci pa se niso mogli izogniti, to je bil apel in jed. Gestapovci so stalno patruljirali tudi po sobah, tako jih je jetnik vedno dobil po grbi. Kakšna sreča je bila, če je jetnik srečal gestapovca in ni bil tepen.

Ker v gradu ni bilo vode, so morali dovažati vodo iz doline, iz studenca, ki je bil oddaljen od gradu čez en kilometer. Vodo so vozili z jetniki. V voz za vodo so vpregli po več parov jetnikov, po navadi 5 do 6 parov. Tisti, ki so bili določeni za vodo, so se imenovali »Wasserkommando«. Jetniki so radi hodili po vodo. Vsaj za kakšno urico so prišli iz mučnega vzdušja v grad. Prišli so tudi v prirodo. K hiši ob dravskem mostu, kjer so črpali vodo, so prihajali svojci, ki so lahko jetnike pozdravili vsaj s pogledom. Včasih je uspevalo, da so lahko tudi kaj govorili. Se celo več, včasih so vtihotapili tudi kakšne jestvine in cigarete. Takšne akcije so najbolj uspele pozimi, ob najhujšem mrazu in snežnem metežu. Svojci so skriti zaželeli predmete v sneg ob cesti. Ko je šla »Wasserkommando« mimo, je pobirala dragocene pošiljke. Zaradi zime stražarji niso bili toliko budni, nekateri jetniki so jih načrtno motili z raznimi opombami, četudi so jih zato včasih skupili, vendar je bil namen dosežen, ker so ostali jetniki mirno pobrali razne stvari iz snega. Jetniki v gradu so se vedno veselili prihoda »Wasserkommande«, saj je prinašala porzdrave domačih in še paketiče povrh. Z »Wasserkommando« je sočasnovalo okoliško ljudstvo in se zgrajalo nad Nemci, ki v 20. stoletju vozijo vodo z ljudmi kot z vprežno živino. Tudi okoliščani so podpirali »Wasserkommando« z raznim materialom. Poživljeni gestapovci so večkrat sod z vodo v gradu prevrnili in jetniki so morali znova po vodo. Vendar se s tem gestapovci niso maščevali nad jetniki, kot so mislili, (Nadaljevanje na 4. strani)

no živeli, obenem pa bili dobro zaščiteni pred turškimi in raznimi drugimi vpadi. Kronika tega gradu, o kateri so se časopisi že večkrat razpisali, je zelo bogata in pestr. Ljudstvo se najbolj živo spominja nepopisnih grozot, ki so se tukaj odigrale v zadnji svetovni vojni.

Posebno poglavje Hitlerjevega »novega reda« so bila koncentracijska taborišča. Tu so bile moderne množične mučilnice kot so Dachau, Buchenwald, Mauthausen, Ravensbrück itd. Tu so jih množično uničevali, zato so jih tudi imenovali zlasti pa zatirani narodi, uničevalna taborišča. V teh taboriščih je Hitler uporabljal svojo rasistično teorijo o čisti arijski rasi ki uči, da so Nemci nadljudje, to je »Herrenvolke« vsi drugi narodi pa so duševno manjvredni in nespodobni, da bi sami živeli, zato jim morajo Nemci zavladati. Početja gestapovcev so bila poživljena zverinstvo, saj jetnikov niso smatrali za ljudi, ampak za drhal (Geistdel) in bandite. Borl je pomenil sicer prehodno taborišče, kjer mučilna sredstva niso bila tako izpopolnjena kakor v taboriščih v Nemčiji, vendar tudi Borl beleži težke zločine.

Jetniki, ki so jih pobesneli gestapovci pripeljali na Borl, so najprej doživeli tako imenovani borški »krsti«. V prvem nad-

vrsti so odhajali v gestapovske pisarne, to je v mučilnico. Cim je jetnik vstopil, so nanj navajali poživljeni gestapovci in go zadrželi mlati iz bikovskimi, raznimi predmeti in pestmi. Žrtve je bila kakor žoga, ki so jo poganjali s silovitimi udarci iz kota v kot, včasih je zletela tudi pod mizo. Jetnike so pretepali do onemoglosti. Med pretepom so jih strahno zmerjali s prokletimi svinjami, banditi in s podobnimi nečloveškimi izrazi. Tako so se jetniki vrčali iz gestapovskih pisarn okrvavljeni in zatečeni.

Jetnike so klicali trikrat na dan k apelu. Zbrali so se v viteški dvorani (Rittersaal) ali pa na dvorišču. Povsod so se nastavili gestapovci in kiofurali miloideče jetnike, da so se opotekali po stopniščih. Ker je bilo dosti jetnikov, je apel dolgo trajal. Po navadi, so morali stati mirno v vrsti. Zaradi izčrpanosti mnogi jetniki tega niso zmogli, zato so prestopali z noge na nogo. Zopet so nanje navajali gestapovci, češ da so »nedisciplinirani«. In jih prematili. Vedno so našli vzrok za pretepanje. Če je jetnik srečal gestapovca, ga je moral lepo pozdraviti, toda on ga je nahrulil, mu pripeljal za ušnico in ga nagnal z osornimi besedami: »Ali sem te kaj vprašal. Če ga jetnik ni pozdravil, je bilo še huje, ker ga je obdol-

žil, da nima nobene olike in da ga očitno prezira. Če je jetnik srečal gestapovca, je lahko bil tepen tako ali tako, med jetniki je veljala parola: »Izogibaj se gestapovca kot sto hudičev!« Jetniki brez nujne potrebe niso hodili sem in tja, še telesno potrebo so zadrževali, kolikor je bilo mogoče, in so bolj poredko hodili na stranišče. Določenih vsakodnevnih srečanj z gestapovci pa se niso mogli izogniti, to je bil apel in jed. Gestapovci so stalno patruljirali tudi po sobah, tako jih je jetnik vedno dobil po grbi. Kakšna sreča je bila, če je jetnik srečal gestapovca in ni bil tepen.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Tudi Vilhelma Alberta in Nade ni več

Starejši Ptujčani se živo spominajo, da je bilo ptujsko gledališče v stari Jugoslaviji zelo razgibano in da je zelo tudi lepe uspehe. Bilo je v glavnem tudi napredno, saj je sodelovalo precejšnje število komunistov in simpatizerjev. Posebno pa je zaživel ptujsko gledališče v letu 1937, ko je postal režiser Franjo Žižek (sedaj režiser v mariborskem gledališču). Začel je uveljavljati tako imenovane avantgardistično gledališče, ki je bilo edino v Slovenji in je dvignilo v gledaliških krogih mnogo prahu. Za Žižkove predstave so se Ptujčani zelo navduševali, zlasti pa slojevska mladina, ki je potegnila za seboj večino ostale mladine.

Režiser Žižek je bil mojster tudi v iskanju najboljših igralcev. Med hišnimi delavci Mariborske tiskarne je odkril v Albertu Vilhelmu svojega najspodobnejšega igralca. Albert Vilhelm je po rodu iz Opčin pri Trstu. Živel je v Trstu, kjer so ga preganjali kot zaveznika Slovenca. Okoliščine so narekovale, da je leta 1930 pobegnil v Jugoslavijo. V Mariboru se je preživljal s težakim delom. Najbolj ga je zanimalo gledališče in je vedno želel, da bi postal gledališki igralec. Končno ga je odkril mladi režiser Žižek. Že sama Vilhelmova silna postava, dobre kretnje, čist in prijeten glas so kazali, da bo s svojim nastopom napravil na občinstvo dober vtis. Režiserju Žižku je uspelo, da je Vilhelmove prirodne sposobnosti za gledališče izredno izpopolnil. Po vsaki predstavi je vse mesto živahno razpravljalo o Vilhelmovem uspelem nastopu. Vsi so se veselili premier, v katerih je Vilhelm zopet nastopal v glavni vlogi. Na odru se je pojavila tudi njegova žena Neda, ki je tudi odigrala razne vloge v splošno zadovoljstvo. Tako sta nastopala v ptujskem gledališču od leta 1937 do 1941. Občinstvo se še danes rado spominja iger, v katerih je imel Vilhelm glavno vlogo. To so v glavnem te: Matilek se ženi, Lepa Vida, Detektiv Megla, Edip, Deseti brat, Martin Kepan, Straš pod brest, Jezični dohtar, Beneški trojčki, Nevarna igra in Pokojnik.

Ptujski partijska organizacija je vzgojila v Vilhelmu in Nadi zvestina in predana komunista. Na odru sta znala poudariti vsako napredno misel. Sodelovala sta tudi pri raznih akcijah, kot pri raztresanju komunističnih letakov, in pisanju naprednih parol po ptujskih ulicah. Vilhelm je hodil igrat tudi v ptujsko »Svobodo« in je bil tudi zaprt zaradi neke vloge, ki jo je tukaj preveč »politično« igral.

Leta 1941 so oba zaprli na Borl in nato izselili v Srbijo. Nekaj časa sta živela nekje pri Kruševcu, nato pa sta šla oba v partizane. Nado so ujeli četniki in jo z noži razmesarili in zaklali. Vilhelm je sodeloval v neki kulturni skupini. Nekega dne je zadel skupino, ko se je peljala na kamionu, večja bomba, ki je raztrgala večino igralcev, med njimi tudi Vilhelma.

Vsi Ptujčani, ki so ju poznali, ne bodo nikoli pozabili svojega Vilhelma in Nade.

Zakaj v oidemo na Ostrožno?

V nedeljo, 19. septembra 1954 gremo na OSTROŽNO zato,

KER SMO SLOVENCI!

Okupator je uporabljal vsa najbolj zločinska sredstva, da bi zbrisal slovensko ljudstvo s sveta, obenem pa je vpil v svet, da na Stojerskem Slovencev sploh ni. Toda kmalu je občutil na lastni koži, da smo tu in da bomo tu ostali. To naj vedo vsi, ki bi še kdaj hoteli stegniti svoje prste po slovenski zemlji in naši svobodi. Svobodoljubno, borbeno in enotno ljudstvo je nepremagljivo,

KER SMO PONOSNI NA ZMAGO

nad vsemi mračnimi silami, ki so nas hotele uničiti in na uspehe, ki smo jih dosegli po osvoboditvi na vseh področjih našega življenja z dosledno borbo za socializem,

KER SMO HVALEŽNI

herojskim borcev in vsem žrtvam, ki so dale svoje življenje za svobodo in pravico,

KER SMO ČLANI SZDL,

zavedni in pošteni ljudje, ki se radi zbiramo, tovariško pomenimo in v veselim razpoloženju manifestiramo našo enotnost in povezanost z vsemi naprednimi silami sveta!

Tovariši, tovarišice, da ne zdrkne kdo med tiste, sicer zelo redke, omahljivce, ki so že od nekdaj vajeni reči: »Počakajmo, da vidimo, kakšno bo vreme!«

Milena Bokša-Borl

FIZKULTURA IN ŠPORT

„Drava“ na turnir u v Mariboru

Na turnirju za pokal »Mariborskega tedna«, ki se ga je udeležila ženska ekipa »RK Drava« nam je ponovno pokazal napredek ženske ekipe.

Nastopile so ekipe Kartonaža—Zagreb, Tekstilac—Varaždin, Drava—Ptuj in domača ekipa Branik. Drava je igrala prvo tekmo.

Kartonaža—Drava 1:1 (0:1)

V tej tekmi so mlade Dravašice presenetile nasprotnika s svojo igro in po Murkovi prešle v vodstvo. Po uspehu Drave so Zagrebčanke začele s koristnejšo igro in uspelo jim je v drugem polčasu rezultat izenačiti.

Do konca tekme so skušale Dravašice rezultat zvišati, zato so stalno ogrožale vrata Zagreba, toda ni jim uspelo.

V drugi tekmi sta se srečali ekipi

Branik—Drava 3:0 (1:0)

Za srečanje z Dravo so se igralke Branika močno pripravile. Morale so oprati poraz iz Varaždina, ki jih je stal prvo mesto, saj bi tudi tokrat, ako bi uspelo Dravi zmagati, prebrle prvo mesto. Drava je bila enakovredna nasprotniku, le rutina in prisebnost Branikovih napadalk je rodila sadove, katerih pa še napadalke Drave Botulinova, Murkova, Vajsbaheherjeva in Bezjakova ne znajo izkoristiti. Tekom časa bodo tudi te lastnosti pridobile.

Na zadnji tekmi sta se srečali ekipi

Drava—Tekstilac 3:1 (2:0)

Dravašice so vso tekmo imele igro v svojih rokah. Po uspehu Murkove in Botulinove so odšle na odmor. V drugem polčasu so Varaždinčanke uredile svoje vrste, toda Botulinovi je ponovno uspelo prekaniti vratarjo in vodstvo povisati.

Tekstilke so nekaj pred koncem zabile časten gol.

Barvo Drave so zastopale: Jelinek, Toplak, Murko, Bezjak, Vajsbaheher, Vimer, Botulin, Podgornik, Vodopivec, Bernard, Vindišman. Najboljša je bila vratarica Toplakova, ki je postala, tudi najboljša vratarica turnirja, branilki Jelinek, Vimer in napadalka Botulinova.

Moštvo je bilo v celoti homogeno in vse igralke so dale od sebe vse, kar so mogle.

Ostali rezultati:

Branik—Tekstilac 4:4

Kartonaža—Tekstilac 4:0

Branik—Kartonaža 2:1

Lestvica:

Branik	3	2	1	0	9:5	5
Kartonaža	3	1	1	1	6:3	3
Drava	3	1	1	1	4:5	3
Tekstilac	3	0	1	2	5:11	1

V zvezi s tem bi hotel omeniti probleme in težave, s katerimi se bori rokometna sekcija.

Res je, da je moška ekipa zadovolna, s tem pa ni propadla. Vrsto, ki so jo sedaj tvorili igralci: Golob, Haber, Vihar, Tomanič, Zemljic in drugi, ki odhajajo na nadaljnje študije ali v JLA so sedaj izpolnili novi mladi igralci, ki bodo ob vestnem treningu čisto začeli zastopati svoje barve.

Ženska ekipa se je kljub nerazumevanju nekaterih odbornikov SD Drave izvele iz poveljev v trdno ekipo z začetnimi uspehi. Zeli si še novih moči, novih igralcev.

Poglejmo te mlade dekleta, ki ob torkih in četrtkih vestno trenirajo. Kdo jim je kaj nudil? Niso zahtevne. Z vsem so zadovoljne. Ali že ni čas, da jih po enem letu »občemo«? Pogledajte jih, odborniki Drave! Drese imajo od moške ekipe, hlače imajo svoje, trenirajo pa v svojih majicah.

Vem, da se SD Drava bori z finančnimi težavami, da požre največ denarja nedokončani objekt (tribuna) na stadionu, toda ali naj bo ženska ekipa še dalje v takem stanju. Sekciji je potrebna pomoč, da bo lahko delala.

Cemu nam bo ta krasi objekt (stadion), če ne bo ekip, ki bi se na njem borile in zastopale športnike Ptujja. Ali naj dopustimo, da pride tako daleč, kot je danes v nogometni sekciji, ki stoji pred pričetkom tekmovalnega prvenstva Slovenije, pa nima dovolj izvežbanega naraščaja za močno prvo

moštvo. Vprašam, ali je kdo skrbel za mladino in pionirje, za trening in vzgojo.

Bodo Ptujčani zadovoljni z neuspehi?

Verjetno se funkcionarji in odborniki SD Drave tega ne zavedajo. Na njih leži odgovornost, ali dosegajo moštva uspehe ali ne.

Vredno bi bilo razmisliti o stanju, ki je danes v SD Drava. Odbor naj čimprej začne delati in gledati na vse sekcije enako, dajati pomoč in jih voditi k uspehom.

NA TRADICIONALNEM

TURNIRJU NK KOVINARJA

ALUMINIJ IZPADEL

Letošnji nogometni turnir za pokal NK Kovinar je bil doslej najmočnejši. Letos ni sodelovala ptujška Drava, dvakratni finalist tega tekmovanja, pač pa le Aluminij iz Kidričevega. Pričakovani smo, da bo Aluminij dosegel boljši plasman, toda v prvem kolu je moral končiti šele po 15 enajstmetrovkah prireditelja tekmovanja NK Kovinarja. Rezultat tekme je bil: NK Kovinar: SD Aluminij 0:0 (0:0) — 13:12. Pokal je drugič zaporedoma osvojilo moštvo Jedinstva iz Čakovca, ki je odpravilo mariborski Branik s 4:1.

Nekaj o življenju v taborišču na Borlu

Nadaljevanje s 3. strani

ampak so jim proti svoji volji napravili uslugo, saj so jetniki imeli med potjo nove stike s svojci in ostalim ljudstvom.

Najhuje je bilo na Borlu takrat, kadar so gestapovci pripravljali v Mariboru nova streljanja. Talce so jemali tudi na Borlu. Če je na Borl pridrvelo več večjih avtomobilov, je bilo to znamenje, da bodo zopet nekaj jetnikov odpeljali na streljanje. Navsezgodaj so jetnike postrojili. Padale so kot svinec težke besede »izstopi« (Austreten). Te, ki so izstopili so vkleknili v težke verige in jih suvali v avtomobile. V avtomobilih so jih stražili gestapovci z brzostrelkami, ki so jih držali pripravljene na strel. Izbrane žrtve so odpeljali v Maribor na streljanje. Čez kakšna dva dni so v nočnem dvorišču boriskega gradu razobesili veliki rdeči plakati z imeni ustreljenih talcev, med katerimi so bili tudi jetniki z Borla. Ob mučenju jetnikov so si gestapovci izbraji tudi takšne posebnosti, da so na Borl pripeljali mater, sina pa so istočasno, ki je bil doslej zaprt na Borlu, izpred materinih oči odpeljali v Maribor na streljanje. Takšnih tragičnih dogodkov je bilo več.

Tako je šlo skozi taborišče na Borlu na tisoče Slovencev iz verovzhodne Slovenije. Prestali so strašne muke. Prav bi bilo, da bi bil ves slovenski narod, zlasti pa mlajši rodovi, čimbolj po-

Sola v Markovec do meia nov studenece

učen o strahotah, ki so jih Nemci zganjali v naših krajih, zato da bodo znali tembolj ceniti zlato svobodo, ki je bila priborjena s tolikimi žrtvami. Ostrožno bo veliki narodni praznik, ko se bodo preživeli jetniki srečavali in se živo spominjali raznih težkih dogodkov na Borlu, zato gremo takrat vsi na Ostrožno.

Rudi Ilec

Za dobro voljo

SREČEN PES

Mali Jožek je rekel domačemu psu: »Oj Perun, Perun, kako je tebi dobro! Ni se ti treba umivati, ne česati, pa tudi v šolo ti ni treba hoditi!«

ZAMUDIL JE SOLSKI POUK

Učitelj dečku, ki je prišel prepozno v šolo:

»Tako? Ali je šele zdaj čas priti v šolo? Dobro bi bilo, če bi te pozneje pridržal še eno uro tukaj!«

Učenec: »Oprostite, tovariš učitelj, ravno sem hotel iti v šolo, ko so mi mlčniki v naši vasi prijeli tatu, pa so mi mama rekli, naj grem gledat, kje je naš očka!«

RIBIČEVE TEŽAVE

A: »Če pomislim, koliko me stane ribiška karta, ribiška oprema, koliko zapravim na lovu, koliko raztrgam obleke in obutve in koliko zamudim doma, me stane vsaka riba, ki jo ulovim 200 din!«

B: »Bodi vesel, da jih tako malo dobiš!«

NEKAJ V ŽELODEC, NEKAJ PA V GLAVO

Pijanec je padel s klopi in zasnil, ker se je preveč napil. Ko se je zbudil, je vprašal krčmarja, koliko je dolžan. Krčmar je zahteval plačilo 6 litrov vina. »To ni mogoče!« je rekel streznjeni gost. »Moj želedec drži samo pet litrov!«

»To je prav,« je odvrnil krčmar, »zato pa vam je še šest litrov v glavo! Gost se je nasmejal, plačal in odšel.

NELOJALNA KONKURENCA

Metlar: »Ne gre mi v glavo, kako ti je mogoče prodajati metle še ceneje kot meni, ki ne plačujem protja za metle!«

Trgovec: »Jaz pa ne plačujem napravljanih metel!«

Za naše gospodinjje

O prpravah zelenjave za zimo

Izkoristite vsako možnost za pripravljanje sadja, zelenjave in gob za zimo. Če v vasi še nimate večje sušilnice, kjer bi vi lahko posušili razne pridelke, si napravite preprosto sušilnico sami. Na lesen okvir v velikosti 60x90 cm napnite kos pocinkane mreže. Na 6—8 takih lesah lahko posušite 7 do 20 kg sadja, zelenjave ali gob. Take lese lahko uporabljate za sušenje nad pečjo ali ogniščem. Postavite jih drugo nad drugo, vmes pa na krajih kos opeke, da bo med posameznimi lesami dovolj zraka. Pazite pri tem, da plošča na ognišču ne bo preveč vroča, ker bi se potem na zelenjavi ali sadju na prvi lesi prekmalu napravila zunanja skorja, v notranjosti pa bi še ne bila posušena in bi se zato kmalu pokvarila. Izkoristite za sušenje tudi sončno toplotno.

Kakor za vlaganje sadja in zelenjave, je treba tudi za sušenje uporabljati samo zrelo in dobro očisto sadje ali zelenjavo. Za sušenje morate večje pridelke, kakor so na primer korenje, koleraba, glave zelene, korenine peteršilja, gobe in drugo narezati in naložiti na lese tako, da se koščki ne dotikajo. Liste peteršilja, špinacije, zelene itd. je treba enakomerno razprostrti po lesi in večkrat obračati. Če nimate les, potem napnite močno nit na zračnem in pred padavinami zaščitenem prostoru in na ta način posušite kar se le da za zimsko zalogo.

Pri shranjevanju zelenjave in soli upoštevajte, da je treba v vsakem litru prekuhane vode raztopiti okoli 4 dkg soli ali 10 dkg soli za 1 kg očistene zelenjave, ki jo mislite vložiti. V slan vodi lahko vložite manjšše, toda zrele in čvrste paradižnike, paprike, stročji fižol in kumarice. Pred uporabo jih morate potem dalj časa pustiti v veliki posodi s čisto vodo, da se bo izločila odvečna sol.

V kisu vlagamo kumarice, paprike, zelene paradižnike, čebulček, gobe, stročji fižol in grah, peso in mešano zelenjavo za srbsko solato. Primerno razredčen kis za vlaganje dobite v trgovini. Pred uporabo ga prekuhajte z dodatkom žlice soli na vsak liter kisa. Potem ga ohladite in nalijte na pripravljeno zelenjavo.

Kumarice, papriko in drugo zelenjavo najprej za nekaj ur namočite v čisti vodi, potem dobro obrišite in v posodi (ne kovinski) sked: dobro osolite in pustite tako čez noč. Naslednji dan jih znova obrišite s čisto krpo in vlagajte v pripravljene steklene kozarce. Dodajte koper, lorber, vijšnjeve liste, nekaj zrnc pra in druge dišave po okusu. Na tesno vloženo zelenjavo pa nalijte popolnoma ohlajeno kiso, kozarce zavežite in spravite v hladnem prostoru.

Paprike, napolnjene z zeljem. Zelene paprike operite in dobro obrišite ali posušite na rešetki. Medtem drobno narežite zeljnato glavo kakor za solato,

posolite in pustite nekoliko časa, da se omešča. Od pripravljenih paprik odrežite vrh pri peclju, izločite semenje in napolnite jih s pripravljeno zelenjavo. V velik steklen kozarec jih vlagajte tako, da bodo stale s konico navzdol. Nalijte nanje kakor zgoraj povedano skuhan in ohlajen kis in po vrhu še za prstno debelino visoko olja. Pazite na to, da bodo paprike zmerom pokrite s tekočino. Če bi vskale preveč kisa, ga morate doliti toliko, da bodo z njim vsaj za 1 do 2 cm na visoko pokrite. Ta solata vam bo še prav posebno prav prišla pozimi, kadar boste klali in ne bo časa za pripravljanje drugih solat h kolnam.

Kis iz odpadkov sadja

Iz sadnih odpadkov lahko naredimo prav dober kis. Olupke stresemo v lončeno posodo in polijemo z vrelo vodo. Na toplem naj stoji 8 dni, nato pa vsebino precedimo v drugo posodo. Na 10 litrov tekočine dodamo četrt kilograma kvasa ter košček praženega črnega kruha. Posodo pokrijemo s pokrovko ter postavimo na toplo, da zavre.

Po enem mesecu bo kis uporaben. Zdjaj ga precedimo in napolnimo steklenice. Lahko ga še očistimo z zdrobljenim lesnim ogljem. To se pravi: na platneno krpo damo nekaj koščkov oglja in skozi njo precedimo kis. Če temu kisu dodamo še nekaj rozmarina, tropotca, mlade trte, janeža, potem tak kis ni samo izvrstna začimba ampak je tudi zdravilen.

Z mlekom lahko takoj pogasimo goreči petrolej.

Cene na ptujskem živilskem trgu:

V sredo, dne 18. avgusta 1954 za liter kilogram ali komad:
Cebula 30, česen 50, fižol luščeni 30 do 40, fižol stročji 15 do 25, krompir 10 do 15, paprika 50, karfiola 40, kumare 10, kumare za vlaganje 25, peteršilj 40, pesa rdeča 30, solata endiv. 30, solata v glavah 30, špinaca 60, zelje 20 do 25, zelje rdeče 25, korenček 40, ohrovt 25, paradižnik 40. Ječmen 20, koruza 18, pšenica 30. Maslo surovo 400, zaseka 250, mleko 20, smetana 100 do 120, sir 40 do 70. Kokosi 250 do 400, piščanci 200 do 400. Breskve 60, grozdje 120, hruške 30 do 40, jabolka 20 do 30, slive 10 do 30, ringlo 40. Jajca 15.

MESTNI KINO PTUJ

predvaja sledeče filme:
Od 20. do 23. avgusta 1954 švedski film »Zaradi moje ljubezni« s tednikom »Vojni pozdrav vrhovnemu komandantu«.

Od 24. do 26. avgusta 1954 italijanski film »Vrag vzemi slavo« s tednikom »V dolini Čebra«.

Objave in oglasi

DEŽURNA TRGOVINA V SOBOTO, DNE 21. AVGUSTA 1954, od 16. do 18. ure.

Trgovina »Izbira«, poslovalnica »Specerija«, Krempljeva ulica 1. — Vse gospodinjje lahko zadovoljimo s prvovrstnim specerijskim blagom in solidno ter točno postrežbo.

IZPITI V JESENEMSKEM ROKU NA PTUJSKI GIMNAZIJI

Popravni, razredni in privatni izpiti bodo od 30. avg. do 4. sept., sprejemni izpiti za V. razred gimnazije 2. in 3. sept., matura od 31. avg. do 4. sept. Naknadni vpis v I. razred bo 1 sept., v preostale razrede 6 sept. Proslava in razvrstitev po oddelkih bo 9. septembra. Ravnateljstvo

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO GORIŠKA BO PRIDRŽILA V NEDELJO, 22. AVGUSTA, OB 13. URI, PRED GOSTILNO IVANA HORVATA

VELIKO VRTNO VESELICO s sledečim sporedom:

1. sprejem sosednih čet;
2. desetina starejših članov bo prikazala napad na gorečo hišo, kakor se je to delalo pred nekaj leti;
3. napad na gorečo hišo desetine mlajših članov, opremljene z današnjo opremo;
4. polževa dirka s kolesi.

Po sporedu bo prosta zabava s plesom. Igrala bo Rodeževa godba. V primeru slabega vremena bo veselica prihodnje nedelje. Vabljeni!

OD PTUJA DO GRAJENE

sem izgubila torbico z vsemi dokumenti na ime Ljubec Marjica, Grajenščak 25, p. Grajena. Naprošam najditelja, da jo proti nagradi vrne na gornji naslov.

200 LITROV JABOLČNIKA prodam. Naslov v upravi lista.

DOBREGA KNJIGOVODJO

sprejme takoj Kmetijske zadruge Zetale. Nastop 1. septembra. Ponudbe pošljite na upravni odbor Kmetijske zadruge Zetale.

STANOVANJE v Ormožu zamenjam za stanovanje v Ptuj. Naslov v upravi.

VEČJE ŠTEVILO PRAŠICEV

(nemške plemenite pasme) v starosti od 7 tednov naprej prodaja Kmetijsko gospodarstvo Ptuj.

ISCEM POSOJILO 35.000 DIN.

Jamstvo in obresti po dogovoru. Naslov v upravi lista.

HIŠO z gospodarskim postopkom in 4 ha zemlje prodam.

Pobrežje 77 pri Ptuj.

Denarnica mi je bila ukradena

v kopelišču v Ptuj z vsemi dokumenti na ime Slavko Bedrač, Ptuj, Krempljeva 6. V primeru, da je bila kam odvržena, se naproša najditelja, da jo vrne na gornji naslov.

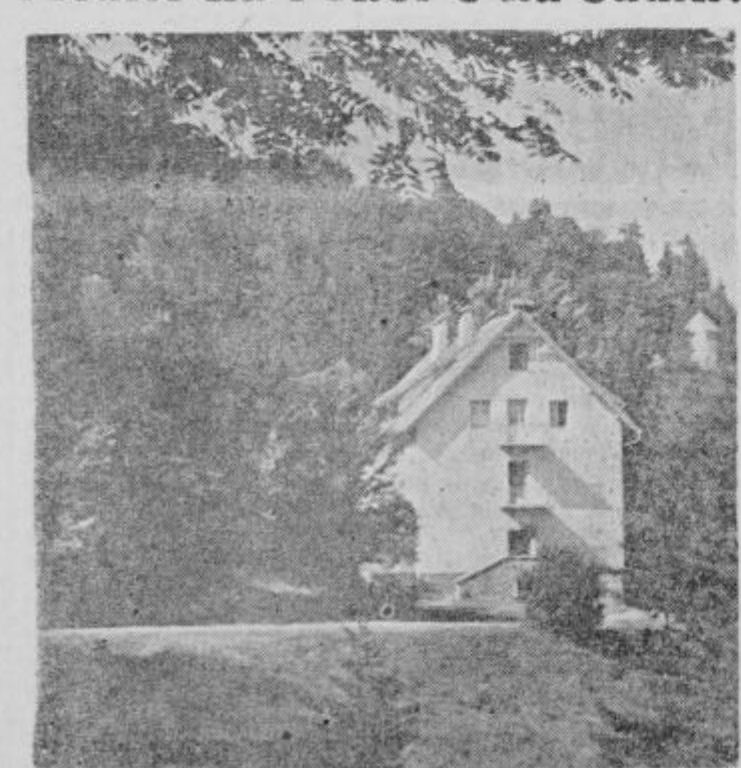
Profituberkulozni dšpanzer v

Ormožu dela od 1. septembra 1954 dalje samo enkrat tedensko, in sicer vsak torek od 13. do 17. ure.

VOLNENI PULOVER brez

kavov sem izgubil v nedeljo od Ptuja do Zaborcev. Najditelja prosim, da mi ga proti nagradi vrne. M. — Ptuj.

Pridite na Pohor'e na oddih!

Kdor še ni bil na dopustu ali na sobotnem in nedeljskem prijetnem izletu naj se odloči za Počitniški dom »Miloš Zidanšek« na Pohorju, kjer se bo temeljito spočil in okreplil ob vsem ugodju v domu ob izdatni in okusni hrani, v lepi okolici, ob izletih na bližnje izletniške točke.

Dnevna preskrba s tremi obroki stane 400 dinarjev. V sobah je topla in mrzla voda. V domu je kopalnica s prhami in kadmi, toplo in mrzlo vodo. Lep razgled na Dravsko polje, Slovenske gorice in Haloze. Ptuj in Ptujsko polje privablja goste iz vseh strani. Za prijetno vzdušje in razpoloženje v domu skrbi upravnik tov. Ivan Beribak iz ptujškega okraja.

Pridite in se spočitite razvedrite na prijaznem in sončnem hockem Pohorju. Dobrodošli!

Uprava doma.